

สรุปผล การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ 2562

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ได้กำหนดให้มีการตรวจประเมินการดำเนินงานภาครัฐด้วยความมีคุณธรรมและความโปร่งใส โดยขอให้แต่ละองค์กร มีการบริหารจัดการความเสี่ยงทุจริตที่อาจเกิดขึ้นในขั้นตอนกระบวนการดำเนินงานที่สำคัญ โดยคำนึงถึงการป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อความเสียหายทางด้านทรัพย์สิน และความคุ้มค่าขององค์กร ตลอดจนคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อการบริการบุคคลภายนอก หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

มหาวิทยาลัยฯ ให้ความสำคัญกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ ซึ่งกระบวนการหลักที่สำคัญ จะต้องมีการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ พ.ศ. 2560 และกระบวนการที่มีความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การรับสินบนหรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนร่วมของหน่วยงานได้ หากมีการบริหารจัดการที่ไม่เหมาะสม ดังนั้นสำนักงานจัดหาและจัดการสินทรัพย์ จึงจัดทำประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ 2562 ขึ้น เพื่อใช้เป็นมาตรการ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยง และสร้างความตระหนักให้เกิดกับเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานต่อไป

มหาวิทยาลัยฯ ใช้ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

- การระบุความเสี่ยง
- การวิเคราะห์ความเสี่ยง
- การจัดทำเมทริกส์ระดับความเสี่ยง
- การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
- แผนบริหารความเสี่ยง
- การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
- จัดทำระบบบริหารความเสี่ยง
- การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

ขั้นเตรียมการ : ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

1. การคัดเลือกงานหรือกระบวนการงาน จำแนกขอบเขตของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตไว้ 3 ด้าน
 - 1.1 ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีการให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558)
 - 1.2 ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
 - 1.3 ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากร
2. เมื่อคัดเลือกได้แล้ว ให้ทำการคัดเลือกกระบวนการงานของประเภทด้านนั้นๆ โดยเฉพาะการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต และจัดเตรียมข้อมูลขั้นตอนการปฏิบัติงาน หรือแนวทาง หลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง จากนั้นจึงลงมือทำการตามขั้นตอนประเมินความเสี่ยงการทุจริต

สรุปการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562
ชื่อกระบวนการ : กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง
สำนักงานจัดหาและจัดการสินทรัพย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ตารางที่ 1 ตารางระบุความเสี่ยง (Known Factor และ Unknown Factor)

ที่	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
			Known Factor	Unknown Factor
1	ประกาศแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี	การเสนอราคาอาจเสนอต่ำกว่าแผน ทำให้อาจจะได้ของที่ราคาสูงกว่าความเป็นจริง	✓	
2	แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำขอบเขตของงาน (TOR)/คุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ/แบบรูปรายการ	1. มีการถือคสปก	✓	
		2. กำหนดรูปแบบไม่ชัดเจน ไม่ตรงหน้างานจริง	✓	
3	แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลาง	ราคากลางคลาดเคลื่อนจากราคาตลาด/ราคาประเมิน	✓	
4	จัดทำรายงานขอซื้อขอจ้าง พร้อมแต่งตั้งคณะกรรมการชุดต่างๆ			✓
5	ประกาศร่างขอบเขตของงาน (TOR) เพื่อรับฟังข้อคิดเห็น			✓
6	ประกาศเชิญชวน			✓
7	พิจารณาผลการคัดเลือก			✓
8	อนุมัติการสั่งซื้อสั่งจ้าง			✓
9	ประกาศผู้ชนะ			✓
10	ทำสัญญา			✓
11	บริหารสัญญา (ส่งมอบ ตรวจสอบ เบิกจ่าย)	กระบวนการควบคุมงานอาจไม่รัดกุม ส่งผลให้เกิดการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้รับจ้าง หรือการรับสินบน	✓	
12	บริหารพัสดุ (ควบคุม จำหน่าย แลกเปลี่ยน ซ่อมแซม ตรวจสอบ)	1. เสี่ยงต่อพัสดุสูญหาย	✓	
		2. อีวการประมูลการขายทอดตลาด	✓	

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
การประกาศแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี ส่งผลให้ผู้เสนอราคาเสนอราคาเท่ากับแผน ทำให้อาจจะได้ของที่ราคาสูงกว่าความเป็นจริง	✓			
การจัดทำขอบเขตของงาน (TOR)/คุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ/แบบรูปรายการ อาจจะมีการลือคสเปค			✓	
การจัดทำขอบเขตของงาน (TOR)/คุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ/แบบรูปรายการ มีการกำหนดรูปแบบไม่ชัดเจน ไม่ตรงหน้างานจริง			✓	
ขั้นตอนการกำหนดราคากลาง ราคากลางคลาดเคลื่อนจากราคาตลาด/ราคาประเมิน			✓	
การบริหารสัญญา มีกระบวนการควบคุมงานอาจไม่รัดกุม ส่งผลให้เกิดการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้รับจ้าง หรือเกิดการรับสินบน				✓
การบริหารพัสดุ เสี่ยงต่อพัสดุสูญหาย			✓	
การบริหารพัสดุ มีการฮั้วการประมูลการขายทอดตลาด				✓

ตารางที่ 3 SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง 2 มิติ

(หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง 3 2 1	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ 3 2 1	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็นxรุนแรง
การจัดทำขอบเขตของงาน (TOR)/คุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ/แบบรูปรายการ อาจจะมีการลือคสเปค	2	2	4
การจัดทำขอบเขตของงาน (TOR)/คุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ/แบบรูปรายการ มีการกำหนดรูปแบบไม่ชัดเจน ไม่ตรงหน้างานจริง	3	3	9
ขั้นตอนการกำหนดราคากลาง ราคากลางคลาดเคลื่อนจากราคาตลาด/ราคาประเมิน	2	3	6

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง 3 2 1	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ 3 2 1	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็นรุนแรง
การบริหารสัญญา มีกระบวนการควบคุมงานอาจไม่รัดกุม ส่งผลให้เกิดการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้รับจ้าง หรือเกิดการรับสินบน	3	3	9
การบริหารพัสดุ เสี่ยงต่อพัสดุสูญหาย	2	3	6
การบริหารพัสดุ มีการฮั้วการประมูลการขายทอดตลาด	3	3	9

ตารางที่ 4 ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความ เสี่ยงระดับ ปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
การจัดทำขอบเขตของงาน (TOR)/คุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ/แบบรูปรายการ อาจจะมีการลือคสเปค	พอใช้		✓	
การจัดทำขอบเขตของงาน (TOR)/คุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ/แบบรูปรายการ มีการกำหนดรูปแบบไม่ชัดเจน ไม่ตรงหน้างานจริง	อ่อน			✓
ขั้นตอนการกำหนดราคากลาง ราคากลางคลาดเคลื่อนจากราคาตลาด/ราคาประเมิน	พอใช้		✓	
การบริหารสัญญา มีกระบวนการควบคุมงานอาจไม่รัดกุม ส่งผลให้เกิดการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้รับจ้าง	อ่อน			✓
การบริหารพัสดุ เสี่ยงต่อพัสดุสูญหาย	พอใช้		✓	
การบริหารพัสดุ มีการฮั้วการประมูลการขายทอดตลาด	อ่อน			✓

ตารางที่ 5 ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

นำสรุปประเด็นโอกาส/ความเสี่ยง ระดับปานกลางและระดับสูง มาจัดทำมาตรการป้องกัน ดังนี้

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต/ผลประโยชน์ทับซ้อน
1	การจัดทำขอบเขตของงาน (TOR)/คุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ/แบบรูปรายการ <u>อาจจะมีการลือคสเปค</u>	<ol style="list-style-type: none"> กำกับดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแนวทางการกำหนดขอบเขตงานของ พรบ. การจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และระเบียบ กระทรวงการคลังฯ หากเกิดกรณีร้องเรียน นำเข้าสู่กระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียนต่อไป
2	การจัดทำขอบเขตของงาน (TOR)/คุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ/แบบรูปรายการ <u>มีการกำหนดรูปแบบไม่ชัดเจน ไม่ตรงหน้างานจริง</u>	<ol style="list-style-type: none"> จัดทำคู่มือขั้นตอนวิธีการปฏิบัติในการออกแบบ/แนวปฏิบัติ มอบหมายให้มีการทวนสอบแบบโดยผู้ตรวจสอบรูปแบบ (QC) กำหนดให้มีการกำกับดูแลโดยหัวหน้าฝ่ายผู้รับผิดชอบ ซักซ้อมทำความเข้าใจในกระบวนการออกแบบ
3	ขั้นตอนการกำหนดราคากลาง ราคา กลางตลาดเคลื่อนจากราคาตลาด/ราคาประเมิน	<ol style="list-style-type: none"> จัดทำคู่มือขั้นตอนวิธีการปฏิบัติในการประมาณราคากลาง/แนวปฏิบัติ ตามหลักเกณฑ์ที่กรมบัญชีกลางกำหนด จัดทำคู่มือมาตรฐานราคาวัสดุ กรณีวัสดุที่ไม่มีอยู่ในบัญชีของกระทรวงพาณิชย์
4	การบริหารสัญญา มีกระบวนการควบคุมงานอาจไม่รัดกุม ส่งผลให้เกิดการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้รับจ้าง	<ol style="list-style-type: none"> จัดทำคู่มือขั้นตอนวิธีการปฏิบัติในกระบวนการควบคุมงาน/แนวปฏิบัติ ซักซ้อมทำความเข้าใจในกระบวนการควบคุมงาน คณะกรรมการตรวจการจ้างต้องมีกระบวนการในการติดตามงานก่อสร้างอย่างต่อเนื่อง สร้างเครือข่ายในการควบคุมงาน แจ้งบทลงโทษทางวินัยหากเกิดการทุจริตให้ทราบโดยทั่วกัน
5	การบริหารพัสดุ เสี่ยงต่อพัสดุสูญหาย	<ol style="list-style-type: none"> กำกับดูแลเรื่องการบริหารพัสดุ ซักซ้อมความเข้าใจอย่างต่อเนื่อง
6	การบริหารพัสดุ มีการฮั้วการประมูล การขายทอดตลาด	<ol style="list-style-type: none"> ปรับกระบวนการ/รูปแบบการขายทอดตลาด เช่น Second Hand Market ประชาสัมพันธ์ไม่สนับสนุนการฮั้วในการเสนอราคา

กิจกรรมการจัดทำการประเมินความเสี่ยงและการสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติงานด้านจัดซื้อจัดหา

